No. 148. 1832.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Vrijdag den 29 Junij.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 21sten Junij.

Uit 's Bosch meldt men dat het hoofdkwartier van den Prins Veldmaarschalk heden van daar naar Tilburg overgebragt wordt; reeds zijn gisteren morgen verscheiden transporten goederen, een aantal paarden enz. derwaarts gezonden. Zoo als vroeger gemeld is, blijven evenwel eenige bureaux te 's Bosch gevestigd, en wordt het voor waarschijnlijk gehouden, dat het hoofdkwartier na eenig tijdverloop te 's Bosch geheel terug komen zal, aangezien de door hetzelve gebruikte lokalen ter dispositie blijven moeten.

Gisteren middag is te 's Bosch weder een belgisch deserteur binnengebragt.

— Eenige dagen geleden is aan de quarantaine-plaats de Tien Gemeten, een der machinisten van de stoomboot *de Batavier* plotseling overleden, hetwelk bij sommige lieden eenige vrees heeft gebaard. Volgens de thans daarover nader ontvangen rapporten, heeft men, bij de plaats gehad hebbende lijkschouwing, geene sporen van den Aziatischen braakloop gevonden, en moet het ongeluk aan het spoedig gebruik van verkoelenden drank voornamelijk worden toegeschreven. — Op grond van dit spoedig overlijden had men in Engeland en Belgie reeds verbreid, dat de cholera hier te lande uitgebroken was.

— De nota van den generaal *Goblet*, waarvan wij in een deel der afdrukken van ons vorig nommer gesproken hebben, en welke op den 4den Junij, denzelfden dag dat onze plenipotentiarissen hun antwoord op het 63ste protocol hebben behandigd, aan de conferentie zou geadresseerd zijn, is den *Belge*, door middel van een Londensch handelshuis geworden; dezelve was, zegt hij, in het engelsch geschreven, en is alzoo waarschijnlijk eene vertaling. — Deze nota, welker echtheid, intusschen, gelijk uit de brusselsche berigten hieronder blijkt, zeer betwijfeld wordt, luidt nu als volgt:

Aan HH. Exc. de Plenipotentiarissen der vijf Hoven, in conferentie te Londen vereenigd.

De ondergeteekende, plenipotentiaris van Z. M. den koning der Belgen, heeft de eer gehad de nota te ontvangen, welke HH. Exc. de Oostenrijksche, Fransche, Groot-Brittannische, Pruissische en Russische plenipotentiarissen hem, den 30sten Mei 1832, wel hebben willen adresseren, en bij welke gevoegd was eene copie der protocollen der londensche conferentie, No. 61, 62 en 63.

Deze protocollen alsmede de daarbij gevoegde stukken doen op eene [illegible] wijze zien, dat Z. M. de koning van Holland besloten heeft, niet in het minst aan de verklaringen der verbonden mogendheden te hechten. De ondergeteekende plenipotentiaris vindt zich dan genoodzaakt aan de conferentie te verklaren, dat Z. Belgische M., alhoewel met weerzin, verpligt zal wezen, elke onderhandeling te schorsen, tot nadat Z. M. de koning van Holland zuiver en eenvoudig tot het tractaat van 15 November toegetreden zij.

De ondergeteekende plenipotentiaris hoopt, dat de conferentie in dit besluit niet anders zien zal dan een maatregel van den koning der Belgen, door de waardigheid zijner kroon en het belang den volken, over welke hij, door den [illegible] der conferentie zelve, geroepen is te regeren, voorgeschreven. Z. M. had zich, bij het aanvaarden der kroon gevleid, daardoor aan de natie, welke hem gekozen had, het bezit der regten en voordeelen, welke zij overwonnen had, gemakkelijk te maken, en welker vruchten zij in vrede niet smaken kon, tenzij het nieuwe gouvernement door de groote Europesche mogendheden erkend ware. Maar de voorwaarden, aan welke Z. M., de kroon aannemende, zich onderworpen had, en die te dier tijde door de conferentie voorgesteld en gewaarborgd waren geworden, waren naauwelijks door de natie aangenomen, of een inval, buiten eenige provocatie van de zijde van Zr. M. gouvernement, greep er plaats.

De [illegible] aanval werd, zoo als de protocollen het getuigen, door de conferentie afgekeurd en de fransche tusschenkomst bewees Europa, aan welke zijde het regt en de wezenlijke begeerte waren tot handhaving van den algemeenen vrede, voor welken zoo vele opofferingen waren gebragt. Z. M. de koning der Belgen was er derhalve verre af, van zich te kunnen voorstellen, dat eene zoo onregtmatige aanranding, tegen welke de conferentie, althans eene der mogendheden die er deel van uitmaken, voor haar, op eene [illegible] wijze, [illegible] [illegible] onderhandelingen [illegible] [illegible] [illegible] dan de zuivere en [illegible] [illegible] [illegible] Holland [illegible]

Intusschen viel het anders uit. Het tractaat van 15 November werd Z. M. ter aanneming voorgelegd, alhoewel niets hem kon doen begrijpen, hoe de mislukte aanslag van Holland het gevoelen der conferentie had doen veranderen, en dat op eene, aan de belangen die zij eerst gemeend had te moeten [illegible], vijandelijke wijze. De conferentie had door de wapenen van Frankrijk, met deszelfs bondgenooten eenstemmig handelende, de ten uitvoer legging der 18 artikelen ondersteund, en, na de overwinning, veranderde zij, zonder eenigen schijnbaren beweeggrond, ten eenemale de grondslagen, die plegtig waren gelegd, aangenomen en gewaarborgd.

Z. M. de koning der Belgen geloofde dit punt niet alleen te mogen beslissen en legde hetzelve de natie voor, want ook hij had verbindtenissen met zijn volk, die hij niet schenden wilde. De verzekering dat het tractaat van 15 November *onherroepelijk* en onontbeerlijk voor den Europischen vrede was, kon alleen Z. M. en de natie tot de aanneming doen besluiten. Maar zelfs deze laatste acte, die op de baarblijkelijkste wijze Zr. M. begeerte voor het behoud des vredes aantoont, bleef zonder gevolg. Drie der mogendheden van die die de conferentie uitmaken, ratificeerden het slechts ten deele, en Z. M. de koning van Holland weigerde zich er ook te onderwerpen. Alle pogingen te dien aanzien zijn vruchteloos gebleven, gelijk de jongste, door de hollandsche plenipotentiarissen aan de conferentie behandigde nota's zulks bewijzen.

Onder deze omstandigheden blijft de ondergeteekende geene andere partij te nemen over, dan alle verdere onderhandeling te staken, tot dat de plenipotentiarissen die de conferentie uitmaken, van hunne hoven de volmagten en voorschriften gekregen hebben, die geen twijfel meer laten omtrent de ratificatie der toekomstige tractaten, en tot dat Z. M. de koning van Holland betuigd heeft gezind te zijn van zijne vorderingen afstand te doen. Zonder dat, ziet Z. M. de koning der Belgen niet in, wat er met onderhandelingen zou gewonnen worden, die noodwendig zonder gevolgen zouden blijven, gelijk de ondervinding het ten aanzien dergene aantoont, welke sedert achttien maanden plaats gehad hebben.

De ondergeteekende plenipotentiaris zal evenwel gereed zijn de onderhandelingen te hervatten, zoodra Z. M. de koning van Holland zich bereid zal betoonen aan de vertoogen zijner bondgenooten toe te geven en het tractaat van 15 November aan te nemen, ten minste als grondslag voor nadere onderhandelingen. Hij moet echter plegtig verklaren, dat hij geen enkel voorstel van wege Z. M. den koning van Holland, te dezen opzigte, als officieel zal kunnen beschouwen, hetwelk niet gepaard ga met de ontruiming van het belgisch grondgebied door de troepen van Z. M. den koning van Holland en door de in vrijheid stelling van den heer *Thorn*.

Laten intusschen deze gebeurtenissen zich te lang wachten, zoo behoudt Z. M. de koning der Belgen zich voor, door kracht van wapenen, het deel van het tractaat van 15 November, dat er vatbaar voor is, ten uitvoer te doen leggen, verzekerd, dat de mogendheden, die gezegd tractaat geratificeerd hebben, met genoegen zien zullen, dat het een begin van ten uitvoerlegging verkrijgt. Maar Z. M., met de vredelievendste gezindheden bezield, zal niet dan in de uiterste noodzakelijkheid er de toevlugt toe nemen, en, vóór het te doen, een beslissend uitstel voor de ontruiming zijner staten stellen. De ondergeteekende plenipotentiaris behoudt zich voor, de conferentie daarvan mededeeling te doen, zoodra hij zelf er van onderrigt zal wezen.

De ondergeteekende bewaart zich deze gelegenheid waar te nemen, enz. enz.

(get.) Goblet.

Londen 2 Junij 1832.

Zie hier hetgeen de *Courrier* aangaande de *vijf nieuwe Protocollen* zegt, waarvan wij almede in een deel exemplaren van ons vorig nommer gewag maakten:

„Wij spraken voor eenige dagen van een drietal protocollen, de nommers 61, 62 en 63 dragende. Wij kunnen er thans een nieuwe reeks van vijf protocollen, onder de nommers 64, 65, 66, 67 en 68 bijvoegen. Dus de conferentie is tot haar 68ste protocol gekomen. Dat is nog wat anders dan een nietswaardig 64ste protocol, waarmede ons alle dagbladen sedert twee dagen onderhouden. En echter heeft de conferentie, zoo als de engelsche [illegible] bladen het zeggen, nog niets afgedaan.

„Het bestaan der vijf [illegible] [illegible] kennen wij echter alleen den hoofdzakelijken [illegible] ke die nommers 64, 65 en 66 dragen [illegible] ons nog gesloten brieven. [illegible] [illegible] ferentie genomen besluit, [illegible] noodigen [illegible] te verklaren over zijne [illegible] [illegible]. Het schijnt [illegible] koning *Willem* [illegible] [illegible] heeft, [illegible] wat [illegible]

» Het nommer 65 houdt het besluit, hetwelk de plenipotentiarissen genomen hebben, om directelijk de duitsche bondsvergadering uit te noodigen, van zelve den heer *Thorn* in vrijheid te doen stellen, en te dien einde, zoo noodig zijnde militaire gezag van den kommandant der bondsvesting te gebruiken.

» Het 66ste maakt van een voorstel van den heer *de Talleyrand* melding, die de conferentie aanbiedt eene fransche magt ter harer beschikking te stellen, om de ontruiming der citadel van Antwerpen te verkrijgen, en op doet merken, dat Engeland van zijne zijde eene vloot kan geven om tot dien maatregel mede te werken. De conferentie heeft niets besloten op dit voorstel van den franschen plenipotentiaris.

» Wat de 67 en 68ste protocollen aangaat, wij kunnen, herhalen wij, slechts hun bestaan bevestigen zonder iets van hunnen inhoud te kunnen zeggen."

Het gevoelen van den *Courrier* is, dat deze vijf documenten alleen strekken om tijd te winnen en de Belgen met ijdele hoop in slaap te wiegen. Het bestuur moest zich meer dan ooit aan het besluit houden, in de nota van den generaal *Goblet* uitgedrukt, zoo, namelijk, zegt hij, men, op geloof van den *Belge*, de eer dier nota onze diplomatie kan toekennen. Al wat het bewind na de mededeeling der beruste protocollen, te doen stond, was het opschorten van de voorgenomene besluiten tot den 15den julij; hij desze verzekeren, dat er dan nog niets zou gedaan wezen, moest dit ook moest men tot het besluit overgaan, van zelf te handelen.

Ook het Brusselsch dagblad *le Memorial* spreekt van het bestaan van meer dan een nieuw protocol; hij had, zegt hij, alle reden om het bestaan van dat te gelooven, waarbij de ontruiming van de citadel van Antwerpen bevolen werd, alhoewel hetzelve op het ministerie van buitenlandsche zaken nog niet gekomen was. Bij het 63ste werd den 3den junij ons gouvernement als tijdstip gesteld, om zich te verklaren over de ontruiming van het belgisch grondgebied voor den 15den julij, het stilzwijgen zou als weigering aangemerkt en, in dat geval, van de belgische schuld de achterstallen van den 1sten januarij 1832 af, afgetrokken worden; de mogendheden zouden geweld te baat nemen; Frankrijk en Engeland, de een te land en de ander te zee, met de uitvoering belastende.

In het Luxemburger dagblad van den 16 dezer vindt men het volgende:

» Het volgende is de letterlijke vertaling van een brief uit Frankfort van den 9den dezer: » » Het staatkundig punt, dat de duitsche bondsvergadering bij hare jongste beraadslagingen het meest bezig gehouden heeft, is voorzeker dat van het groothertogdom Luxemburg. De invloed van Rusland, vooral die van Oostenrijk, om niet de neigen de uitdrukkelijke wil der mogendheden, heeft de meerderheid doorgebragt, en echter zouden de voorstellen, betrekkelijk eene verdeeling van de provincie Luxemburg, vervat in de tractaat-ontwerpen en in de diplomatische correspondentie-acten, twijfelingen schijnen over te laten over de gezindheid om dat gewest ongeschonden te laten. Maar de voorstellen, van welken aard ook, verbinden tot niets; zij stellen den vijand gerust en doen den tijd met beraadslagingen doorbrengen. Het is thans ieder man van doorzigt duidelijk, dat, wanneer de noordsche mogendheden een inbreuk op de constituerende acte der bondsvereeniging gedoogden, zooals de afstand wezen zoude van een deel der staten die haar zamenstellen, buiten de eenparige bestemming van al derzelver leden (en ik reken er op, dat er stemmen tegen eene dergelijke schikking wezen zouden) het met dit ligchaam gedaan zoude wezen. Het zou stuk voor stuk uit een vallen en de sterkte, welke het Noorden in dit uitgebreid verbond van duitsche vorsten Frankrijk tegenstelt, zou instorten om zich niet meer te verheffen." "

BELGIË.

BRUSSEL, den 20sten Junij.

In de zitting der afgevaardigden van gisteren heeft de heer *Desmaisières* eindelijk het verslag over het ontwerp tot daarstelling van een reserve-leger uitgebragt. Hij begon zijn rapport met te betoogen, dat Belgie niet onverschillig kon blijven bij de tegenwoordige houding van Europa; de algemeene ontwapening greep geen plaats; de noordsche mogendheden namen eene krijgszuchtige houding aan; hunne troepen waren in beweging; de protocollen maken langzame vorderingen; het tractaat van 15 November bleef zonder gevolg; Belgie kon dan de zorg zijner dierbaarste belangen niet enkel aan de diplomatie toevertrouwen; de kamers hadden die meening den koning geopenbaard; de koning had haar begrepen. Het contingent van het staand leger, bij de wet op 80,000 man bepaald, was geheel onder de wapenen; 20,000 burgerwachten van den eersten ban waren gemobiliseerd en volkomen gewapend; men had derhalve 100,000 strijders gereed om te velde te trekken.

Een reserveleger was evenwel nog noodzakelijk. Het ontwerp van het gouvernement daartoe strekkende, door de sectien onderzocht, was op zich zelven goedgekeurd, maar de wijze van uitvoering had tegenspraak gevonden. Het eerste artikel, waarbij bepaald werd, dat de personen uit den eersten ban der burgerwacht zouden genomen worden, en het 3de artikel, houdende, dat de koning, in strijd met de wet op de burgerwacht, de officieren benoemen zou, hadden de goedkeuring niet weggedragen. Derhalve sloeg de centrale sectie voor, in plaats eener mobilisatie van den eersten ban der burgerwacht, het onder de wapenen roepen van 30,000 man op de nog niet vrijgestelde klassen van de militie, daardoor werd de inconstitutionaliteit vermeden en toch aan het doel beantwoord. De centrale sectie had zich daarover met den minister van oorlog verstaan. Het nieuw ontwerp had dan niets te doen met de 20,000 reeds onder de wapenen zijnde burgerwachten; zij rekenden in mindering van de 50,000 man, zonder dat ze aan de bepalingen der nieuwe wet zouden onderworpen worden. Het nieuw ontwerp van wet stelde dan, ten eerste, voor: eene nieuwe ligting van 30,000 man te doen; en, ten tweede, tot derzelver vorming de nog beschikbare miliciens van de klassen van 1826 tot 1831 onder de wapenen te roepen. De rapporteur eindigde zijne rede met te zeggen, dat Belgie groote en zware opofferingen voor de handhaving van den vrede gedaan had, maar ook weldra daarvan de vruchten zou plukken. De toestand van Europa vorderde meer dan ooit, dat het beste middel was om den vrede te verwerven, zich ten oorlog te bereiden, en Belgie was gewapend.

Het rapport nevens het nieuw ontwerp zullen gedrukt worden, en werd er bepaald, dat de beraadslaging op morgen, donderdag, zal plaats hebben.

— Zoo wij wel onderrigt zijn, moeten de formaliteiten betrekkelijk het huwelijks-kontract, tusschen Z. M. den koning en de prinses *Louise* van Orleans gisteren te Parijs hebben plaats gehad. Z. M. heeft zich door onzen ambassadeur, den heer *Lehon*, doen vertegenwoordigen. Het schijnt altijd dat het huwelijk, gelijk wij vroeger hebben aangekondigd, den 21sten julij te Compiegne gevierd zal worden. (*Emancipation.*)

— De *Belge* en verscheiden andere bladen maken eene nota publiek, door den generaal *Goblet* onderteekend, den 2den Junij gedateerd, en welke aan de conferentie, uit naam van ons gouvernement, door dien gezant behandigd zou wezen. Dit stuk, alhoewel in den geest der tegenwoordige belgische staatkunde geschreven, heeft ons niet toegeschenen al de vereischte kenmerken van echtheid te dragen, dan dat wij het voor onze lezers van belang zouden oordeelen, hetzelve over te nemen. (*Id.*)

— Binnen weinige dagen zullen er, naar men verzekert, twee nieuwe hospitalen voor cholera-zieken in gereedheid zijn. Van nieuwe aangetaste personen alhier, behalve de drie vroegere, wordt niet gesproken. Te Gent schijnt de ziekte zeer toe te nemen. De opgave van 18 dezer, 's avonds, te half acht ure, houdt, volgens den *Messager de Gand*, dat er 63 nieuwe gevallen en 12 sterfgevallen aan de woningen waren. In twee van de vier hospitalen waren 8 personen ingebragt en 2 overleden.

ANTWERPEN, den 19den Junij.

Gisteren morgen heeft de negende kompagnie artillerie, hier in garnizoen en meest uit oude artilleristen bestaande, de proef genomen, met eene der nieuwe stukken naar het stelsel van *Paixhans* en bestemd voor de verdediging der kusten; men heeft er acht schoten mede gelost, de proef heeft aan de verwachting beantwoord.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 17den Junij.

Men zal een nader onderzoek moeten afwachten, alvorens men met de oorzaken bekend worde, die tot de belangrijke arrestatie van de heeren *Chateaubriand*, *Fitz James* en *Hyde-de-Neuville* hebben aanleiding gegeven. Volgens de geruchten die daarvan thans worden rondgedragen, zouden het inderdaad de papieren, bij den heer *Berryer* gevonden zijn, die hen het eerst in verdenking hadden gebragt, en moest daaruit bepaaldelijk blijken, dat de drie genoemde staatslieden door de hertogin *van Berry* tot leden van een raad van regentschap waren benoemd, die gedurende de minderjarigheid van *Hendrik V* het bestuur zouden voeren. Men voegt hier echter bij, dat de bezwaren minder ernstig op hen, dan wel op den heer *Berryer* rusten, en dat het dus voornamelijk is, om eene volledige instructie tegen dezen laatste te verkrijgen, dat zij in hechtenis zijn genomen. Welligt dat het bestuur zich zelven dit voorwendsel ten nutte maakt, om wanneer de instructie zonder gevolg bleef, den genomenen maatregel te verontschuldigen. De gearresteerden zullen voorts al spoedig naar Nantes worden overgebragt.

De tweede zaak, welke voor den krijgsraad behandeld wordt, is die van zekeren *Wachez*, beschuldigd wordende, dat hij op den 6den dezer, eenen kommissaris van politie, die zich in het midden der opstandelingen had begeven, moedwillig om het leven heeft gebragt, en voorts gewapenderhand zich tegen de wettige magt heeft verzet. Onder het verhoor voor den rapporteur, heeft de beklaagde standvastig geweigerd op eenige der hem gedane vragen

te beantwoorden, zich immer daarop beroepende, dat de militaire regtbanken daar onwettig waren, als de ordonnantie die dezelve heeft ingesteld. Men verwacht dat ook deze zaak met eene vrijspraak zal eindigen.

Van den 18den Junij.

Omtrent den staat der westelijke departementen leest men in den *Moniteur* dat van alle zijden geene andere dan gunstige berigten inkomen, dat onder anderen het departement de la Sarthe geheel van opstandelingen is gezuiverd en de troepen dus naar hunne vorige kantonnementen zullen terug keeren. Ten einde zich van den waren toedragt, van hetgeen bij het kasteel de la Penissière is voorgevallen, en zoo naauwkeurig van de personen die aldaar zijn omgekomen te overtuigen, heeft men een regter van instructie, met onderscheidene maires het naauwkeurigste onderzoek op de plaats zelve opgedragen.

— De heeren *Chateaubriand*, *Hyde de Neuville* en *Fitz James*, zijn reeds gisteren door den regter van instructie, daartoe door het hof van Rennes gemagtigd, ondervraagd, en vervolgens naar de prefectuur van politie overgebragt.

— De *Moniteur* levert dezen morgen eenige aanmerkingen op verschillende artikels der dagbladen, die hun leedwezen over de arrestatie van deze hooge personen, en inzonderheid van den heer *Chateaubriand* eenigzins gevoelig hebben te kennen gegeven. Indien het waar is, zegt het officieel blad, dat bijzondere omstandigheden, het bestuur aanleiding geven, om eenen pligt gelijk deze, slechts met spijt en weerzin te vervullen, dan is het ook aan de andere zijde waar, dat buitengewone bekwaamheden, den toeleg om de maatschappelijke orde omver te werpen, minder verschoonbaar maken. In alle geval mag het bestuur niet vergeten, dat de eerste grondslag onzer staatkundige instellingen in de gelijkheid van personen voor de wet bestaat.

— Na een vrij langdurig onderzoek is ook gisteren, zoo als men gedacht had, de tweede beschuldigde *Waches* vrij gesproken.

— Nog immer duurt de onzekerheid omtrent het lot der hertogin *van Berry*; het berigt voor een paar dagen door het dagblad *le Temps* medegedeeld, dat zij het fransche grondgebied behouden zoude verlaten hebben, heeft zich nog niet bevestigd; integendeel zijn er heden allerhande zonderlinge geruchten in omloop. Behalven dat sommigen beweren dat de hertogin in het kasteel de la Penissière zoude zijn omgekomen, verspreidt men heden, dat zij voortdurend in de Vendée rondzwerft, en zich, van weinige getrouwe aanhangers vergezeld, op het land verborgen houdt. Andere weder nog verder gaande, verzekeren, dat zij voor twee dagen, alhier in de hoofdstad is gezien, en thans de wijk naar Brussel heeft genomen. De overige leden van het vorig stamhuis schijnen intusschen alle deze pogingen, om door burgeroorlog zich den weg te banen, niet geheel goed te keuren. Men spreekt van eene protestatie door *Karel X*, en de hertog *van Angoulême* aan de hoven van Rusland, Oostenrijk en Pruissen gerigt, waarin men verklaart aan deze pogingen geen deel te hebben genomen, en daarenboven den titel van regentes door de hertogin aangenomen betwist.

— De generaal *Romarino* is reeds gisteren weder in vrijheid gesteld.

Heden (18 Junij) was de fonds-petering als volgt: de 5 pCt. kont. en op tijd 97,20; de 3 pCt. kont. en op tijd 68,15; Nap: renten 79,95; Sp: perpet: 58¼.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 16den Junij.

Volgens de laatste berigten uit de Romeinsche staten, moet in de legatien de verbittering tegen het Pausselijk bestuur dagelijks toenemen, en sedert komt tot meer of min bedenkelijke volksbewegingen aanleiding hebben gegeven. Zoo te Forli als te Bologna zijn de Oostenrijksche troepen in tijds tusschen beide gekomen, doch men zegt dat te Perugia een volmaakte opstand is uitgebroken en dat de zwakke bezetting gedeeltelijk de zijde van het volk heeft gekozen, gedeeltelijk genoodzaakt was terug te trekken. Volgens niet volledige berigten zoude te Benevent iets dergelijks zijn voorgevallen, doch de rust aldaar door eene afdeeling Napelsche troepen hersteld zijn; dit laatste echter vooral heeft bevestiging noodig. Overigens is in de vorige week, het eerste detachement Zwitsers, uit 84 man bestaande, en bestemd om in pausselijke dienst over te gaan, te Ferrara aangekomen. De toestand dezer vreemdelingen moet allerbedroevendst zijn geweest, en het bestuur heeft zich zoo weinig in staat bevonden om in hunne behoeften te voorzien, dat het te vreezen is de overige daardoor zullen worden afgeschrikt.

Zeer uiteenloopend en partijdig zijn de onderscheidene berigten, welke men omtrent den staat van zaken in Syrien ontvangen heeft. Bijzondere brieven van Smirna van den 16 mei gedagteekend, verzekeren dat de vesting St. Jean d'Acre aan *Ibrahim*-bassa is overgegaan, en dat deze eene zoo geduchte krijgsmagt heeft vereenigd dat het turksche leger daartegen niet bestand is. Te Alexandria daarentegen scheen op den 8 mei de overgave dier belangrijke plaats nog niet bekend, en men [illegible] dat *Mehemed-Ali*, vooral door gebrek aan penningen, den strijd niet zoude kunnen volhonden. Door drukkende belastingen moet het land volkomen zijn uitgeput, en daarenboven, door gedwongene werving, het best en weerbaarst gedeelte der bevolking, aan den noodzakelijken akkerbouw zijn onttrokken. Intusschen had zekere *Linant*, een Franschman, in de nabijheid van Cosseir aan de Roode-zee, eene goudmijn ontdekt, welke volgens de eerste berigten bij de bewerking aanzienlijke winsten moest opleveren.

— Nadat de stad Bazel weigerachtig is gebleven, om zonder eenige voorwaarden, de bemiddeling der kommissarissen van den landdag aan te nemen, zijn deze terug geroepen, en is nu de bondsvergadering bedacht om eenig ander middel van vergelijk te treffen. Hoe dit echter tot stand moet komen, is bij de verbittering die tusschen stad en landgemeenten heerscht, moeijelijk te voorzien. Sedert het vertrek van den heer *Tscharner* is in de laatste dagen de rust volkomen hersteld.

— Zijne Majesteit de keizer van Rusland heeft eene nieuwe uitbreiding van zijne kwijtschelding jegens poolsche opstandelingen aan den prins *van Metternich* doen bekend maken. Geboren Russen van aanzien moeten slechts een verzoekschrift inleveren en die van minderen rang zullen de amnestie genieten van het oogenblik af aan, dat zij ter hunner woonplaats wedergekeerd zijn. Aan poolsche edelen, studenten en andere aanzienlijken, die als onder officieren en soldaten aan den opstand deel namen, wordt vergiffenis geschonken, hoedanig zij zich ook vergrepen mogten hebben, daar de besluiten, omtrent de legers van *Rybinski* en *Gielgud* genomen, op hen van toepassing worden gesteld. Russische overloopers en gevangenen, die zich bij de Polen geschaard mogten hebben, zullen als verdwaalden weder aangenomen worden, zoodra zij het oostenrijksch gebied ontruimen en huiswaarts keeren.

De eerste algemeene vergadering van het russische bijbelgenootschap heeft te St. Petersburg plaats gehad. De infanterie-generaal Prins *Lieven*, minister van het onderwijs heeft in die vergadering voorgezeten en een algemeen overzigt over de verrigtingen van alle bijbelgenootschappen gegeven en bijzonder over den staat daarvan in Rusland. In 1826 werd dit genootschap onder de synode der russische kerk geplaatst; thans is dit een op zich zelf werkend ligchaam, waarvan de statuten door den raad van ministers zijn goedgekeurd.

LETTERKUNDIG BERIGT.

Algemeen Noodwendig Woordenboek der Zamenleving. In één boekdeel. 13de aflevering. Te Amsterdam bij de Gebroeders DIEDERICHS. 1830. Bij inteekening kost de aflevering [illegible] f 0-60.

Alhoewel langzaam, gaat deze nutige onderneming voort, altijd met dezelfde zorg in redactie en uitvoering. Deze aflevering gaat van blads. 385 tot blads. 416, en van let. C O O tot D A N.

In volledigheid overtreft dit woordenboek alle andere tot nog toe bij ons bekende, en beantwoordt volkomen aan den titel *algemeen noodwendig*. De meeste artikels zijn kort, doch voor het noodwendig begrip, uitvoerig genoeg behandeld. In deze aflevering heeft ons bijzonder bevallen de levenschetsen der *Cromwels*. Het artikel *courant* heeft ons minder bevallen, daar hetzelve bijna uitsluitend aan *de nieuwe Amsterdamsche courant* is toegewijd; want wat daarin van de oude Haarlemsche, Leidsche en Amsterdamsche couranten gezegd wordt, schijnt alleen te hebben moeten dienen om *de nieuwe Amsterdamsche courant* [illegible] te doen uitkomen. Wij behoeven ook niet te vragen, wie met de zamenstelling van dit artikel is belast geweest. De overige Hollandsche nieuwspapieren worden zelfs niet genoemd. Dit is het letterkundig egoïsmus een weinig ver gedreven.

Op den omslag van deze aflevering vinden wij een berigt van inteekening op *een zakelijk woordenboek des Bijbels*, door *S. Nikkel*, predikant te Wormer. De Gebroeders *Diederichs*, zich met de uitgave van dit woordenboek belastende, hetwelk waarschijnlijk aan de pers van den verdienstelijken drukker *C. A. Spin* zal worden toevertrouwd, zoo laat zich ook van dit werk iets goeds verwachten. Wij hopen slechts, dat deze nieuwe onderneming de vroegere groote ondernemingen der uitgevers niet zal schaden.

DE SCHIJN-BEGRAVENE (NIET SCHIJN DOODE.)

Voor het geregt der *County Armagh*, in Ierland, is thans een proces hangende, dat gewis eenig in deszelfs soort is.

In het stadje Lurgan, was de eigenaar van eenen linnen- en manufactuur-handel, met name *Gellow*, door verschillende omstandigheden en tamelijk luchtige levenswijze, in zijne zaken zeer teruggegaan. Hij was huisvader en wist niet hoe hij zich en de zijnen, in het vervolg, voor gebrek zoude kunnen beveiligen, zoodra hij door brakroet alle middelen van bestaan zou verloren hebben. Hij verviel daardoor in allerhande soort van ontwerpen, die, naauwelijks gevat, ook door den drang der omstandigheden weder verworpen werden, tot dat hij eindelijk op het volgend ontwerp kwam, hetwelk met medehulp zijner vrouw volvoerd werd. De vrouw had even als hij ingezien, dat zij door geen ander middel het naderend gebrek en de voor de deur staande [illegible] konden ontsnappen en hielp hem om die reden met alle [illegible]

Gellow, die van een zeer [illegible] met zijne vrouw overeen, dat hij zijn leven [illegible] ponden sterlings zoude laten ver[illegible] eenige weken voorbij (nadat de

[illegible] onder geregtelijke [illegible] gesteld was,) of hij werd ziek en [illegible] twee maanden ongesteldheid, den geest. Hij werd, met [illegible] ter plaatse zijnde gebruiken, begraven, en zijne vrouw ontving daarop de 10,000 p. s. van de maatschappij van levensverzekering, trad met de schuldeischers van den verstorvenen in zeer billijke voorwaarden, en van dat oogenblik af nam de welvaart dezer familie wederom zeer toe.

Anderhalf jaar na dit voorval verhaalde een ander fabrikant uit Lurgan, die om handelszaken naar de Vereenigde Staten van Noord-Amerika geweest was, dat hij den vermeenden dooden, tot zijne grootste verbazing, in Philadelphia gezien, gesproken en *Gellow* op het naauwkeurigste naar den welstand zijner vrouw en kinderen gevraagd had. Hij had hem tevens verzocht in zijne vaderstad niets van zijne ontmoeting met hem, te gewagen, doch aan zijne vrouw zijne hartelijke groete over te brengen en haar te zeggen, dat het den afgestorvenen in Amerika zeer goed ging.

Deze vriend hield echter geen woord, en deelde dan aan den eenen, dan aan den anderen deze geschiedenis, onder het zegel van stilzwijgendheid, met alle hare kleuren, mede, tot zoo lang dezelve algemeen ruchtbaar werd; en het geregt het voor geraden hield, hieromtrent onderzoek te doen.

Daarop werd de bedoelde vriend geregtelijk verhoord, als wanneer hij [illegible] bekende, dat hij onderscheidene reizen met *Gellow*, te Philadelphia, in gezelschap was geweest, en dat deze hem verhaald had, dat hij met zijne vrouw was overeengekomen, zich ziek te houden, en nadat hij den geneesheer had omgekocht, schijnbaar gestorven en ook schijnbaar begraven was, en dat men in de kist eene groote pop gelegd had.

Het gewaande lijk werd daarop opgegraven, doch de kist werd ledig bevonden; waarschijnlijk had men de pop van de kleeding beroofd, en deze tot iets anders aangewend. De geneesheer, die *Gellow* gedurende zijne ziekte behandeld had, was in dien tusschentijd gestorven; dus was de gewaande weduwe de eenigste, die tot verkrijging van nadere inlichting konde ondervraagd worden. Deze ontkende hardnekkig alles en gaf voor, dat de ledige kist verder niets bewees, dan dat het lijk van haren armen man gestolen was, waarover zij zich ontroostbaar gevoelde, en dat de uit Amerika terug gekomen fabrikant een leugenaar en infame eerrover was, die niet dan verachting verdiende. Nu werd er naar Amerika geschreven, doch daar de gewaande gestorvene een anderen naam had aangenomen, was het tot nu toe niet gelukt hem op te sporen; ook zoude de identiteit zijner persoon zeer moeijelijk te bewijzen zijn, daar zulks door drie personen, uit Lurgan, die hem vroeger gekend hadden, zoude moeten bewezen worden. Uit gebrek aan genoegzame bewijzen heeft men deze zaak [illegible] laten berusten. Intusschen schijnt de gewaande weduwe toebereidselen te maken, om naar Noord-Amerika te willen vertrekken.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

WOENSDAG, 20 Junij 1832.

		gebl.
[illegible], Werkelijke schuld, $2\frac{1}{2}$ pCt.	$41\frac{1}{2}$ à [illegible]	$41\frac{5}{8}$
Uitgestelde schuld.	[illegible] à [illegible]	
Kansbiljetten.	[illegible] à [illegible]	$15\frac{7}{8}$
Amortisatie Syndicaat, $4\frac{1}{2}$ pCt.	70 à 71	$70\frac{1}{4}$
Idem idem, $3\frac{1}{2}$ pCt.	56 à $56\frac{3}{4}$	$56\frac{1}{2}$
Oorlogs-losten 1830 à 5 pCt.	$88\frac{3}{4}$ à $89\frac{3}{4}$	$89\frac{1}{4}$
[illegible] geld. 1831 à 6 pCt.	$95\frac{3}{4}$ à 96	$95\frac{1}{2}$
[illegible] idem. 1832 à 5 pCt.	$79\frac{1}{2}$ à $80\frac{1}{2}$	[illegible]
Schatkistbilietten, 6 pCt.	99 à [illegible]	[illegible]
Handel-Maatschappij, $4\frac{1}{2}$ pCt.	$86\frac{1}{2}$ à $87\frac{1}{2}$	$86\frac{3}{4}$
FRANKRIJK, Inschr. op 't Grootboek 3 pCt.	$69\frac{1}{4}$ à $69\frac{3}{4}$	$69\frac{3}{8}$
RUSLAND, bij *Hope en Comp.*, 5 pCt.	$93\frac{1}{2}$ à $94\frac{1}{4}$	94
[illegible] 1828, 5 pCt.	[illegible] à 95	$94\frac{3}{4}$
[illegible] Certific. Amst., 5 pCt.	39 à [illegible]	[illegible]
Dezelfde, 3 pCt.	[illegible] à [illegible]	[illegible]
Uitgestelde schuld.	$6\frac{3}{4}$ à 7	[illegible]

[illegible] bij BROESE & Comp., Boekdrukkers en Boekverkoopers.